

Cal Sastre

Navàs

Ubicació

Comarca: Bages

Lloc/Adreça: Sector sud-oest del terme municipal. Antiga quadra d'Orriols, pertanyent a l'antic terme del castell de Castelladral

Emplaçament De la carretera que uneix Palà de Torroella i Palà Nou en surt un camí cap a l'est i després nord-est. A uns 2,5 km, trencall a la dreta (direcció N-E) 300 m.

Alçada: 437

Coordenades:

Latitud: 41.86291

Longitud: 1.74085

UTM Est (X): 395496

UTM Nord (Y): 4635322

Classificació

Número de fitxa 08141 - 207

Àmbit: Patrimoni immoble

Tipologia Conjunt arquitectònic

Estil / època: Modern Contemporani Popular

Segle XVIII-XXI

Estat de conservació Bo

Protecció Legal

Tipus de protecció: BPU

Observacions protecció: Pla Especial Urbanístic de Protecció del patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, històrics i ambientals de Navàs (Bages), 2018, amb el núm. 97.EA. Nivell 3. Parcial. Nivell 4. ambiental
Pla Especial Urbanístic del Catàleg de Masies i Cases rurals en Sòl no urbanitzable de Navàs, aprovat el 2012, amb el núm. 108.

Data aprovació: dc., 20/02/2019 - 12:00

Accés Fàcil

Ús actual: Residencial

Titularitat Privada

Titular: 08140A013000260000II
Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dl., 29/03/2021 - 11:48

Descripció

Conjunt format per dues cases de pagès més uns coberts aïllats. La casa més antiga és una petita masia probablement originada al segle XVIII. Consta d'un cos residencial de planta rectangular (amb planta baixa més un pis i golfes), amb un porxo i pati davanter al costat de llevant i una petita terrassa de recent construcció al costat de ponent. La part més antiga de la casa és troba al sud i al nord-oest, i posteriorment es va completar cap al nord-oest, tal com es pot apreciar en el parament de la façana nord. La façana principal, encarada vers llevant, consta d'una eixida oberta a dos nivells, en part sustentada per pilastres. A les façanes laterals hi veiem diverses finestres emmarcades amb pedra carejada. El parament és fet amb paredat comú i conserva parcialment l'arrebossat tradicional de calç.

Uns metres separat, a ponent, s'aixeca un l'altre habitatge, que consta de dues plantes. És clarament de construcció més moderna (probablement del tombant de segle XX), amb les obertures emmarcades amb maó i les llindes de fusta. Al nord hi ha el cobert isolat, corresponent a la pallissa i una tina.

Observacions:

Inscripció en una rajola: "[...] terma de Castelladral. Lo dia 10 de juny del any de 1956. Són fets al forn de las Comas de Castelladral [...].

Informació facilitada per Ester Llobet

Història

Molt probablement cal Sastre és una construcció originada al segle XVIII. D'aquesta època són les escriptures més antigues que es conserven a la casa. En el Catàleg de Protecció del Patrimoni de Navàs (PEUPIC) s'hi diu que té una llinda amb inscripció de 1707, però el cert és que en la nostra visita no l'hem detectat i l'actual propietària tampoc no en té cap constància. En el nomenclàtor de masies de la província de Barcelona dels anys 1861-1862 apareix anomenada com a "Cal Sastre". Hi consta que és una "masia (casa de labor)", que estava situada a 6 km del nucli de l'ajuntament de Castelladral. Tenia un edifici habitat constantment i un de deshabitat. L'un tenia un pis, l'altre dos. Segons això, sembla que en aquesta època ja hi havia els dos habitatges, tot i que un era més baix.

Sembla que cal Sastre era una masoveria de Les Comes, i va estar habitada per diverses famílies de masovers. Segons va explicar un dels masovers que hi havia viscut, va ser cap al tombant de segle XX que es va aixecar el segon habitatge, destinat al fill gran del masover. També segons els antics masovers, durant els anys de la Segona República el masover era un regidor d'esquerres de l'Ajuntament molt compromès. Segons es diu, a la casa hi havia un túnel per escapar-se en cas de perill.

A finals de segle XX la casa es trobava en estat d'abandonament i parcialment ensorrada. A la primera dècada del segle XXI es va rehabilitar pels seus propietaris, residents a Andorra, i s'hi va afegir la terrassa de ponent.

Bibliografia

CAIXAL, ÀLVAR; VILAMALA, Imma i altres (2018). *Pla Especial Urbanístic de protecció del patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, històrics i ambientals de Navàs (Bages)*. Ajuntament de Navàs. Fitxa 97.EA

OBRADORS, J (1991). “Trajecte de les cases de Castelladral, habitades el 1904 i utilització correcta dels seus noms.” *El Morralet*, núm. 1, Navàs, p. 18.

PIÑERO, J. (1994). *Inventari del Patrimoni Arquitectònic i Històric de Navàs*. Ajuntament de Navàs. Fitxa R 23.

